

ИЗВЛЕЧЕНИЕ
от
ГОДИШНИЯ ОТЧЕТ
за научноизследователската, учебната и финансовата дейност
на Института за изследване на изкуствата при БАН за 2025 г.

1. ПРОБЛЕМАТИКА НА ЗВЕНТОТО

1.1. Преглед на изпълнението на целите (стратегически и оперативни) на звеното, оценка и анализ на постигнатите резултати и на перспективите на звеното в съответствие с неговата мисия и приоритети, съобразени с утвърдените научни тематики.

През 2025 г. научноизследователската, учебната и финансовата дейност на Института за изследване на изкуствата, БАН, се определяше от мисията му да изследва проблемите на изкуствата, архитектурата и културата в регионален, европейски и световен контекст; да проучва и осмисля културното наследство и националната идентичност, както и от приоритетите му¹, ориентирани към реализацията на *Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2017 – 2030 г.*, стратегическите проучвания на Европейския съюз и правителствените приоритети, *Стратегия за развитие на Българската академия на науките 2018 – 2030 г.*

Институтът за изследване на изкуствата осъществява фундаментални, интердисциплинарни, профилирани и приложни научни изследвания; разработва съвместни проекти в сътрудничество с научноизследователски, образователни и други сродни организации в страната и в чужбина. В Института се изследват историята, теорията и развитието на изкуствата, архитектурата и културата; събират се, описват се, систематизират се, анализират се и се съхраняват архивни фондове; създават се условия за ефективното им използване за научни и културни некоммерсиални цели и за представянето им пред обществеността. Институтът осъществява експертна и консултантска дейност към външни и вътрешни за БАН институции и организации; подготвя висококвалифицирани специалисти по разработени от учените му съвременни конкурентноспособни докторски програми.

През 2025 г. научната работа в Института беше съсредоточена върху изследователски проекти от научния план, 7 от които колективни с външно финансиране.

1.2. Изпълнение на Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030 https://www.mon.bg/nfs/2018/01/ssstrategy_2030_bg.pdf - извършени дейности и постигнати резултати по конкретните приоритети.

През 2025 г., в рамките на приоритетна област *Национална идентичност и развитие. Социално-икономическо развитие и управление от Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2017–2030 г.*, учените от ИИИЗк, БАН, работиха активно за изпълнение на проекти от научния план, финансирани от външни източници и програми; извършваха експертна дейност; преподаваха във висши и средни училища; обучаваха докторанти и популяризираха постиженията на Института сред

¹ Правилник за дейността на Института за изследване на изкуствата, чл. 3 (1), т. 1 и 2, променен и допълнен от ОСУ на ИИИЗк, протокол 3, т. 1 / 10.12.2018 г.

обществеността.

Отразявайки стремежа на ръководството за успешна реализация на учените, през годината бяха проведени конкурси за заемане на академични длъжности: 1 за професор, 2 за доцент и 3 за главен асистент.

1.3. Полза / ефект за обществото от извършваните дейности.

Издирването, съхраняването, проучването и популяризирането на културното и историческото ни наследство пред българското общество и в чужбина е сред най-важните приоритети в работата на учените от ИИИЗк, БАН. Те са високо ценени експерти, търсени са като консултанти за създаване на изложби, концерти, филми; като членове на национални и международни журита и комисии. Учените участват в художествения живот на страната като оперативни критици, изпълнители, сценаристи; съдействат за съхраняването и популяризирането на националното и световното културно и историческо наследство.

Обучението на докторанти е една от основните и важни дейности на Института, с която той допринася за повишаване на квалификацията на млади специалисти, създава нови попълнения в научните среди и база за развитие на изследванията в областта на изкуствата. Наред с извършваните в ИИИЗк фундаментални изследвания и дейности с приложен характер от областта на българското и световното знание за изкуствата, голяма част от учените активно преподаваха в средни и висши училища, където са уважавани специалисти, ръководители на дипломанти, докторанти и специализанти.

На 12 декември 2025 г. ИИИЗк, БАН връчи своята годишна награда *Съживено наследство / Animated Heritage* за особен принос в творческата интерпретация на традициите и ценностите от българското и световно културно наследство в съвременно произведение на изкуството. В категория „Изобразителни изкуства“ наградата получи скулпторът проф. Георги Чапкънов за цялостното му творчество. Официалната церемония по връчването на наградите бе предшествана от публично представяне на най-новите издания и постижения на учените от Института – 8 монографии, пълен набор от броеве на академичните списания „Българско музикознание“ и „Проблеми на изкуството“, реферирани в ERIN PLUS, двата тома „Изкуствоведски четения 2024“, индексирани в Web of Science, сборникът *Изкуство и контекст 2025* с доклади от VIII Младежка научна конференция и двуезичния албум *155 години Българска академия на науките*.

На 27 ноември 2025 г. в Дома на киното в София бе открита изложбата „Кинореклама 1920-1940“, която предизвика голям интерес сред посетителите. Тя е осъществена в рамките на проекта на сектор „Екранни изкуства“ в ИИИЗк, БАН, „Кинокултура, изкуства и национални образи в България (КИНО.БГ) с ръководител проф. д.н. Александър Донов. Формиране на обществената значимост на филмовата култура в периода между двете световни войни“ с финансиране по Фонд „Научни изследвания“.

В Българския културен институт в Берлин на 13 май 2025 г. бе открита интерактивната изложба „Архитектурно наследство във виртуална реалност“, реализирана от ИИИЗк, БАН, в рамките на проекта по ННП „Българистика“ *Топоси на паметта: българско културно наследство* с координатор доц. д-р Димитрина Попова. Изложбата имаше и втора експозиция през юли и август поради големия интерес към нея, отново в залата на Българския културен институт в Берлин. С помощта на дигиталните технологии се представят 15 табла с архитектурни реконструкции на сгради и съоръжения от българското архитектурно наследство, достъпът до които в

Научноизследователска, учебна и финансова дейност, 2025 г.

реалността е невъзможен. Най-впечатляващо е преминаването в различни епохи чрез потапящата интерактивна медия на виртуалната реалност.

На 12 ноември във филмотечно кино "Одеон" бе открита изложбата "Жени режисьорки в българското документално кино", реализирана от екип на ИИИЗк, БАН с ръководител доц. д-р Теодора Стоилова-Дончева, финансирана от Столична община. Събитието бе широко посетено. От 17 декември експозицията гостува на националния фестивал за документално и анимационно кино "Златен ритон" в Пловдив.

На 09.12.2025 г. в Софийска градска художествена галерия бе открита изложбата „Повече от една снимка. История на българската фотография през XX век“. Проектът е част от дългосрочната стратегия на Галерията за изграждане и допълване на представителна фотографска колекция, за изследователска и дигитализационна дейност и за обогатяване на фонда с произведения на български автори, оформили визуалната култура на века. Доц. д-р Катерина Гаджева от сектор „Изобразителни изкуства“ в ИИИЗк, БАН, подготви концепцията за втория раздел на експозицията, обхващащ периода 1944 – 1970 г.

По случай 100-годишнината от основаването на Държавна опера - Стара Загора, в града-домакин и в София бе представена изложбата „100 години в 100 кадъра“ с автори гл. ас. д-р Емилия Жунич от сектор „Музика“ на ИИИЗк, БАН, и д-р Любомир Кутин. Стотици свидетелства – фотографски, аудио и видео – документират величествената вековна история на Старозагорската опера. Проследяват се ключови артистични постижения, като към всяко от 29-те табла има аудио гид – дигитална съкровищница с над 200 документа.

На 27 август 2025 г. в къща-музей „Дечко Узунов“, филиал на Художествена галерия – Казанлък бе открита втората съвместна изложба „Двоица 2“ на проф. д.н. Венцислав Димов от сектор „Музика“, ИИИЗк, БАН, и доц. д-р Орлин Спасов, СУ „Св. Кл. Охридски“ – „Обекти и дири – аспекти на реалността“ – едно творческо изследване на границите между наука, изкуство и играта на въображението. Куратор е проф. д-р Милена Георгиева (ИИИЗк, БАН).

Проф. д.н. Николай Йорданов от сектор „Театър“ получи *ИКАР* на Съюза на артистите в България в категорията за критически текст за монографията *Българският драматургичен канон. Формиране, пренареждане, препрочитане*. Наградата се присъжда от гилдията на театроведите и драматурзите.

С наградите за музиколошко творчество „Книга на годината 2024“ и „Книга на годината 2025“ на секция „Музиколози“ при Съюза на българските композитори бяха отличени монографичните трудове на учените от сектор „Музика“ проф. д-р Ангелина Петрова, доц. д-р Диана Данова-Дамянова, проф. д-р Миглена Ценова, гл. ас. д-р Полина Антонова и проф. д-р Росица Драганова.

В ежегодния конкурс на Българска академия на науките за най-добра публикация на млади учени са отличени двама представители на ИИИЗк, БАН. Втора награда получиха гл. ас. д-р Наташа Ноева и докторант Ивета Челебиева към сектор „Изобразителни изкуства“. Наградата в областта на хуманитарно-социалните науки за 2025 г. е на името на акад. Николай Кауфман във връзка със 100-годишнината от рождението му.

Честване на 150-годишнината от рождението на големия български музикант Добри Христов бе организирано от сектор „Музика“ на ИИИЗк, БАН и Патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“ с благословието на Негово Светейшество

Научноизследователска, учебна и финансова дейност, 2025 г.

Даниил, Патриарх български и Митрополит софийски. То се проведе на 15 декември 2025 г. и включваше научната конференция „Добри Христов и неговото време“ и тържествен концерт на Смесения хор към Патриаршеската катедрала, състоял се в зала „Проф. Марин Дринов“ на Българската академия на науките. Научната конференция „Добри Христов и неговото време“ създаде активен диалог между изследователи от ИИИЗк, НМА „Проф. Панчо Владигеров“, СУ „Св. Климент Охридски“, ВТУ „Св.св. Кирил и Методий“ и други научни институции около делото и присъствието на тази забележителна личност в българската музикална култура.

Проектът „Виетнам: повече близо, отколкото далеч (видимост и разпознаваемост на изучаването на виетнамски език, култура и общество в СУ „Св. Климент Охридски“)“ с ръководител гл. ас. д-р Райна Бенева, в който ИИИЗк, БАН, беше партньор, имаше за цел да се укрепи диалога между институциите и водещи учени в България по линия на изследването на Виетнам. На национално ниво бяха обединени изследователи, експерти, хора на изкуството, представители на държавната администрация, специалисти от практиката, докторанти, настоящи и бивши студенти на специалност „ЮИЮА“, а на международно – представители на научната общност в сферите на виетнамистиката, културната и социална антропология, устойчивото развитие, изкуствата, културния туризъм, икономика и др.

Институтът за изследване на изкуствата е единственото самостоятелно научно звено в системата на БАН, занимаващо се с историята, теорията и опазването на изкуствата и културата в страната, на Балканите и в Европа. Основен приоритет в дейността на Института е съхраняването, изследването и популяризирането на богатото ни културно наследство. Наред с това се подготвят нови млади научни кадри, което е гаранция за неговото успешно развитие в бъдеще.

1.4. Взаимоотношения с други институции.

Институтът има сключени договори за сътрудничество с: Институтът има сключени договори за сътрудничество с: Националната художествена галерия в София; Общинския културен институт в гр. Бяла, Варненска област; Общинския културен институт *Музеен център* в Созопол; Музея *Старинен Несебър*; Художествената галерия в Казанлък; Държавна опера – Стара Загора.

Поддържат се контакти със сродни висши училища и институти на БАН.

1.5. Общонационални и оперативни дейности, обслужващи държавата.

1.5.1. Практически дейности, свързани с работата на национални, правителствени и държавни институции, индустрията, енергетиката, околната среда, селското стопанство, национални културни институции и др. (относими към получаваната субсидия).

Учените от ИИИЗк са търсени за консултации, оценка и предоставяне на експертни становища от министерства, съдилища, галерии и др. През 2025 г. **13 учени** от Института са участвали в **20 национални експертни органи** към външни за БАН институции: правителствени, неправителствени, министерства, фондации, организации, издателства, журита, асоциации за изкуства и др.

1.5.2. Проекти, свързани с общонационални и оперативни дейности, обслужващи държавата и обществото, финансирани от национални институции (без Фонд „Научни изследвания“), програми, националната индустрия и пр.

Учени от Института работят по проекти, които пряко обслужват дейността на държавни институции и потребностите на българското общество. Като най-значими три проекта могат да бъдат открити:

Научноизследователска, учебна и финансова дейност, 2025 г.

Топоси на паметта: българско културно наследство по ННП *Българистика* с координатор доц. д-р Димитрина Попова. През 2025 г. трима чуждестранни изследователи – двама от Полша и един от Казахстан проведоха свои проучвания и консултации в ИИИЗк. Членове на проекта участваха в научни форуми с българистична тематика в страната и чужбина. Един от основните работни пакети в ННП „Българистика“ е създаването на дигитални ресурси със свободен достъп. За целта през 2025 г. бяха събрани архивни материали, записи на лекции и създадени нови дигитални учебни помагала на български и английски език. Специален акцент е изложбата „Архитектурно наследство във виртуална реалност“, представена в Българския културен институт в Берлин в периода 11–18 май, и след това и през юли и август 2025 г. Изготвени са 15 табла с дигитални реконструкции на обекти от българското архитектурно наследство, достъпни чрез 360° панорами и VR очила. Доц. д-р арх. Димитрина Попова изнесе лектория върху архива на Института като основен ресурс за реконструкцията на представените сгради.

Тематичните модули *Културното наследство в архивите на Института за изследване на изкуствата: интерактивна карта на изкуствата в България II* и *Интерактивна карта на екранните изкуства в България* в рамките на проект *Устойчиво развитие на Център за върхови постижения „Наследство БГ“* с координатори проф. д-р Горица Найденова, проф. д. н. Камелия Николова, проф. д. н. Александър Донеv, е продължение на проекта *Изграждане и развитие на ЦВП „Наследство БГ“*. Въпреки, че работата започна в края на октомври 2025 г., вече е изготвена научната програма за дейностите по двата тематични модула. По първия модул бяха подготвени стартови 240 единици (селектиране, въвеждане на метаданни и обработване на илюстративните файлове), осъществени са три публикации в индексирани издания, а под печат са още девет. По втория модул са публикувани: една монография, три научни статии и студии (едната е реферирана в Scopus), три научно популярни статии, а още пет статии са приети за печат.

Проектът *155 години Българска академия на науките. 155 произведения от художествените сбирки на БАН*, финансиран от Управителния съвет на БАН, с ръководител акад. Васил Николов и координатор проф. д-р Йоана Спасова-Дикова. Голям принос за реализирането на проекта има доц. д-р Мария Митева от сектор „Изобразителни изкуства“, ИИИЗк, БАН. Резултат от дейността на целия екип е публикуването на двуезичен албум по повод 155 годишнината на най-старата ни научна институция с намиращите се в нея художествени произведения. Високото ниво на съдържателност на предложените текстове, постигнато от авторския колектив и визуалното присъствие стават важна част от общуването с изкуството, като подготвят и следващите етапи на взаимодействие с него по пътя на развитие на визуална култура със съвременни измерения.

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2025 г.

Научните публикации, излезли от печат през 2025 г. са **133**, от тях реферираните са **66**: 34 в ERIN PLUS; 27 в Web of Science, от които 1 в Q2; 5 в Scopus, от които 1 с Q1, 1 с Q2, 1 с SJR, неотнесени към квартал.

Издадените монографии са **8**.

Цитирания

През 2025 г. бяха открити **34** цитирания в Web of Science и Scopus на 30 научни публикации; **43** цитирания в международни издания на 31 научни публикации. Общият

Научноизследователска, учебна и финансова дейност, 2025 г.

брой открити цитирания за 2025 г. е **405**, а броят на цитираните публикации е 306.

Научни конференции, организирани от ИИИЗк

През годината бяха организирани и проведени общо 6 научни форума – 3 международни конференции, 1 конференция с международно участие, 2 национални, от които 1 за млади учени и докторанти.

Едно най-значимо научно постижение за 2025 г.

За свое най-значимо научно постижение за Институтът за изследване на изкуствата, БАН, избра монографията на гл. ас. д-р Станислав Станев *Месемврийските църкви в проучванията на архитект Пьотър Покришкин*. Институт за изследване на изкуствата, БАН, 428 с., 242 образа (279 изображения) и 2 карти.

Изследването има две цели: в центъра на научното внимание да се постави личността, живота, образованието, научно-изследователските възгледи и подходи на руския архитект Пьотър Петрович Покришкин (1870 – 1922) и да се въведат в научно обращение резултатите от неговото почти неизвестно проучване на три от средновековните църкви на Месемврия (днес Несебър), проведено през лятото на 1900 г. Материалите от това проучване, които днес се съхраняват в Санкт Петербург, са обработени археографски и са систематизирани в таблични описи (I дял). Тези общо тридесет и осем окоммерни чертежа, рисунки и голямоформатни цветни чертежа, а също и шестдесет черно-бели фотографии, са репродуцирани в албума. Работата на Покришкин в Месемврия е разгледана не само в светлината на сведенията за професионалното му развитие като архитект, но и въз основа на проучванията на месемврийските църкви *преди* и непосредствено *след* неговото посещение в града през 1900 г. Изследването предоставя информация за трите най-представителни паметника на средновековна Месемврия – църквите *Пантократор*, *Св. Архангели*, *Св. Йоан Алитургетос*, без която не би било възможно по-нататъшното изучаване и опазване на културното наследство на Несебър.

Едно най-значимо научно-приложно постижение за 2025 г.

За най-значимо научноприложно постижение за 2025 г. Институтът избра изложбата „Кинореклама 1920-1940“, осъществена в рамките на финансирания от ФНИ проект *Кинокултура, изкуства и национални образи в България (КИНО.БГ)*. *Формиране на обществената значимост на филмовата култура в периода между двете световни войни* с ръководител проф. д. н. Александър Донев. Тя бе открита на 27 ноември 2025 г. в Дома на киното в София. В 26 постера (формат 70 x 100) са представени повече от 700 рекламни карета и страници, публикувани във вестници и списания, както и подборка от киноплакати. Те разкриват разнообразните подходи на разпространители, кинопритежатели и продуценти да популяризират своите филми и да привличат публика в кинотеатрите. Включени са също така рекламни съобщения за различни филмови услуги, с особен акцент върху кампаниите на фирми, рекламиращи звукови системи, във връзка с превръщането на нямото кино в звуково и говорящо.

3. МЕЖДУНАРОДНО НАУЧНО СЪТРУДНИЧЕСТВО НА ЗВЕНОТО.

Следвайки насоките в *Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2017 – 2030 г.* и необходимостта от международна видимост, Институтът за изследване на изкуствата си сътрудничи с чуждестранни научни

Научноизследователска, учебна и финансова дейност, 2025 г.

институции и университети.

Екип от учени от ИИИЗк работи по проект по еквивалентната безвалутна размяна (ЕБР) *Изкуства, литература и власт в контактните зони (православие и ислям; православие и католицизъм) / Arts, Literature and Power in Contact Areas (Orthodoxy and Islam; Orthodoxy and Catholicism)* с ръководител доц. д-р Маргарита Куюмджиева, с Института по археология и история на изкуството в Клуж-Напока, Румънска академия на науките.

Институтът има сключени Меморандуми за сътрудничество с Познанския университет *Адам Мицкевич*, Полша и с Държавния университет за театрално и филмово изкуство *Шота Руставели*, Тбилиси, Грузия, а от 2025 г. и с Института за изследване на изкуствата и с Палацки Университет в Оломоуц, Чехия. Установени са ползотворни отношения между научните институции в сферата на изобразителните, музикалните, сценичните и екранните изкуства с цел задълбочаване на културните взаимодействия в областта на изкуствознанието, българистиката и кавказологията.

ИИИЗк има подписан договор за сътрудничество с Казахския Национален университет за изкуства.

Институтът за изследване на изкуствата членува в престижната Международна асоциация за хуманитарни науки UAI (Union Académique Internationale). Част е също от Европейския алианс на академиите / European Alliance of Academies www.allianceofacademies.eu. От 27 до 31 октомври 2025 г. проф. д-р Йоана Спасова-Дикова, директор на ИИИЗк, БАН, беше сред поканените на организираната от Алианса международна научна конференция „Изкуства и миграции: рефлексии и отговорности“ (*The Arts and Migration(s): Reflections and Responsibilities*) в гр. Валета, Малта.

Учени от ИИИЗк участват активно в програма ERASMUS+ на Европейския съюз. През 2025 г. бяха осъществени мобилности на четирима учени от ИИИЗк, БАН с цел изнасяне на лекции и с цел обучение. Петима учени участват индивидуално в различни международни проекти. 22 чуждестранни учени от 11 държави са гостували в ИИИЗк през 2025 г.

4. УЧАСТИЕ НА ЗВЕНОТО В ПОДГОТОВКАТА НА СПЕЦИАЛИСТИ

Обучение на докторанти

През 2025 г. в ИИИЗк, БАН се обучаваха 13 редовни и 1 задочен докторанти (включително зачислените от 01.10.2025 г. четирима нови докторанти) по четирите акредитирани докторски програми: *Изкуствознание и изобразителни изкуства*, 8.1.; *Музиковедение и музикално изкуство*, 8.3.; *Кинознание, киноизкуство и телевизия*, 8.4., и *Театрознание и театрално изкуство*, 8.4., акредитирани от НАОА със срок на валидност шест години, до 14 октомври 2026 г.

През 2025 г. образователната и научна степен *доктор* беше присъдена на 2 докторанти. С право на защита беше отчислен 1 редовен и зачислени 7 нови редовни докторанти.

През годината 9 учени ръководиха докторанти в ИИИЗк. 9 колеги са лектори към Центъра за обучение при БАН на допълнителни специализирани курсове за докторанти.

В началото на октомври 2025 г. материалите за предстоящата акредитация на ДП в Института бяха предадени в Центъра за обучение при БАН, качени в облака на НАОА и заявени за преглед и одобрение.

Преподавателска дейност

Двадесет и двама учени са чели лекции и са водили спецкурсове, семинари и упражнения във висши училища – общо 2915 часа, и са ръководили 15 докторанти и 15 дипломанти извън БАН.

5. ИНОВАЦИОННА ДЕЙНОСТ НА ЗВЕНОТО И АНАЛИЗ НА НЕЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ

5.1. Осъществяване на съвместна иновационна дейност с външни организации и партньори, вкл. проекти и договори с фирми от страната и чужбина; ефективно сътрудничество с външни организации и партньори;

N / A

5.2. Извършен трансфер на технологии и/или подготовка за трансфер на технологии по договор с фирми, лицензионни договори, данни за полученото срещу това заплащане; данни за реализираните икономически резултати във фирмите (работни места, печалба, производителност, дял на новите продукти в общия обем на продажбите и т.н.).

N / A

6. СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ НА ЗВЕНОТО (до 1 стр.)

6.1. Осъществяване на стопанска дейност – научноизследователски услуги, експертна дейност или други услуги, възложени от външни организации, включително договори с фирми от страната и чужбина.

Институтът за изследване на изкуствата **не извършва** съвместна стопанска дейност с външни организации.

6.2. Осъществяване на стопанска дейност – предоставяне на достъп до научноизследователска инфраструктура;

В Института за изследване на изкуствата **не се осъществява** стопанска дейност под никаква форма, както и **не предоставя** достъп до научноизследователска инфраструктура.

7. КРАТЪК АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ НА ЗВЕНОТО ЗА 2025 г.

За 2025 г. Институтът за изследване на изкуствата, БАН, има приходи в размер на 14 365 лв, като сумата е формирана от:

Приходи от такси за обучение от докторанти 4 860 лв.

Приходи от издателска дейност и разпространение на печатни издания (книги и списания) 6 410 лв.

Приходи от предоставени услуги 128 лв.

Други неданъчни приходи и реализирани курсови разлики 29 лв.

Приходи от глоби и санкции 2938 лв.

През 2025 г. разходите на Института за изследване на изкуствата са 4 650 537 лв. разпределени, както следва:

За заплати и възнаграждения на персонала нает по трудови правоотношения са похарчени 3 507 016 лв.;

Осигуровките за сметка на работодателя са 602 802 лв.;

За стипендии са изплатени 161 640 лв.;

За хонорари са дадени 63 375 лв.;

Болничните за сметка на работодателя са в размер на 6 050 лв.

Научноизследователска, учебна и финансова дейност, 2025 г.

За обезщетения при напускане или пенсиониране, обезщетения за неизползван отпуск на служители са изплатени 133 014 лв.

Разходите за издръжка, в размер на 168 087 лв., са от собствени средства и от средства по проекти и са разпределени, както следва:

За материали и храна са похарчени 33 440 лв.

За вода, горива, електроенергия са платени 23 669 лв.;

За текущ ремонт са похарчени 11 933 лв.;

Разходите за външни телекомуникационни, транспортни, пощенски и печатни услуги, поддръжка на софтуер са в размер на 55 096 лв.;

За командировки в страната и чужбина, включително и по проекти са похарчени 30 514 лв.

За други разходи, които включват средства за застраховки, финансови услуги и разходи, неklasифицирани в другите параграфи и подпараграфи, са платени 13 435 лв.

За такса смет, данък недвижими имоти и държавни такси 2 655 лв.;

За придобиване на компютри и хардуер разходите са 4 639 лв., за придобиване на друго оборудване, машини и съоръжения разходите са в размер на 1 259 лв.

Трансферите, постъпили от други първостепенни разпоредители с бюджетни кредити: Министерство на образованието и науката, Министерство на културата, Столична община са в размер на 145 836 лв.; получени трансфери от Министерство на образованието и науката 123 560 лв; получени трансфери от Министерство на културата 10 376 лв., получен трансфер от Столична община 11 900 лв..

От БАН са получени вътрешни трансфери: по програма *Млади учени и постдокторанти-2*, модул *Млади учени* 1 440 лв., награди за най-хубава статия в областта на хуманитарните науки на Ивета Челебиева и Наташа Ноева 500 лв., ННП *Развитие и утвърждаване на българистиката в чужбина* 52 000 лв., вътрешен трансфер данък недвижими имоти и такса смет 2 097 лв..

За 2025 г. Институтът за изследване на изкуствата, БАН, има приходи в размер на 100 лв. за сметка на средствата от Европейския съюз, като сумата е формирана от:

Получен приход от предоставена услуга 100 лв.

Разходите за сметка на средствата от Европейския съюз са в размер на 10 680 лв., разпределени както следва:

За възнаграждения 4 874 лв.;

Осигуровки за сметка на работодателя 321 лв.;

За материали 1 856 лв.;

За текущ ремонт на компютърна техника 165 лв;

За външни услуги 3 464 лв.;

Получени са трансфери от СУ „Св. Климент Охридски“ в размер на 89 191 лв., като 19 273 лв., са по проект "Изграждане и развитие на Център за върхови постижения "Наследство БГ“, а 69 918 лева по проект „"Устойчиво развитие на Център за върхови постижения "Наследство БГ.

Институтът за изследване на изкуствата **няма** финансови задължения.

8. ИЗДАТЕЛСКА И ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ НА ЗВЕНОТО.

Институтът за изследване на изкуствата, БАН издава две списания: *Проблеми на изкуството* и *Българско музикознание*, всяко с по 4 броя годишно. Двете списания са реферирани в ERIN PLUS.

През 2025 г. Центърът за информационна, издателска и проектна дейност издаде 3

Научноизследователска, учебна и финансова дейност, 2025 г.

сборника с материали от научни конференции, и съдейства за публикуването на 7 монографии. Подготвени бяха 14 проекта за финансиране, от които 8 одобрени. За разпространението на изданията на Института Центърът за информационна, издателска и проектна дейност си сътрудничи с 10 фирми, книжарници и библиотеки.

9. ИНФОРМАЦИЯ ЗА НАУЧНИЯ СЪВЕТ НА ЗВЕНТО:

Име и специалност	Академична длъжност, степен	Основна месторабота
Александър Донев, кинознание	Проф. д.н.	ИИИЗк
Андроника Мартонова, кинознание	Проф. д-р	ИИИЗк
Анелия Янева, музикознание	Проф. д. н.	ЮЗУ
Горица Найденова, председател на НС, музикознание	Проф. д-р	ИИИЗк
Дарина Бойкина, млад учен с право на съвещателен глас, изкуствознание	Гл. ас. д-р	ИИИЗк
Иванка Гергова, изкуствознание	Чл.- кор. проф.	ИИИЗк
Иван Ванев, изкуствознание	Доц. д-р	ИИИЗк
Йоана Спасова-Дикова, театрознание	Проф. д-р	ИИИЗк
Камелия Николова, театрознание	Проф. д. н.	ИИИЗк
Кристина Япова, музикознание	Проф. д. н.	ИИИЗк
Маргарита Куюмджиева, изкуствознание	Доц. д-р	ИИИЗк
Марина Колева, изкуствознание	Доц. д-р	ИИИЗк
Милена Георгиева, изкуствознание	Проф. д-р	ИИИЗк
Надежда Михайлова (Маринчевска), кинознание	Проф. д-р	ИИИЗк
Николай Йорданов, театрознание	Проф. д. н.	ИИИЗк
Ралица Русева, изкуствознание	Доц. д-р	ИИИЗк
Росица Драганова, музикознание	Проф. д-р	ИИИЗк
Румяна Николова, театрознание	Доц. д-р	ИИИЗк
Стефка Венкова-Мошева, музикознание	Доц. д-р	ИИИЗк
Явор Генов, музикознание	Доц. д-р	ИИИЗк

През годината Научният съвет проведе 11 редовни и 2 извънредни заседания.

Дата на избиране на съвета и сведения за промени в състава му след избора

Съставът на Научния съвет на ИИИЗк е утвърден на 13 декември 2022 г. от Общото събрание на учените на ИИИЗк, БАН (протокол 3, т. 2). Мандатът му е четиригодишен, от 13.12.2022 до 13.12.2026 г.

10. КОПИЕ ОТ ПРАВИЛНИКА ЗА УСТРОЙСТВОТО, ДЕЙНОСТТА И ВЪТРЕШНИЯ РЕД НА ЗВЕНТО

Правилник за дейността на Института за изследване на изкуствата

http://artstudies.bg/wp-content/uploads/Pravilnici-i-reshenia/IIIzk_Pravilnik_za_Deynostta_2018.pdf

и Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Института за изследване на изкуствата

http://artstudies.bg/wp-content/uploads/Pravilnici-i-reshenia/Pravilnik_IIIzk_ZRASRB_23.11.2018.pdf.

11. СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ В ОТЧЕТА И ПРИЛОЖЕНИЯТА КЪМ НЕГО СЪКРАЩЕНИЯ

АИ – академично издателство
АН - Академия на науките
арх. – архитект
АС – Академичен съвет
БАН – Българска академия на науките
БМ – Българско музикознание
бр. – брой
БТА – Българска телеграфна агенция
ВУ – висше училище
ВУЗ – висше учебно заведение
ДАА – Държавна агенция *Архиви*
д. изк. – доктор на изкуствознанието
д. н. – доктор на науките
др. – друго / и
д-р – доктор (образователна и научна степен)
ЕАА – Европейски алианс на академиите
ЕБР – еквивалентна безвалутна размяна
ЕС – Европейски съюз
ЕСФ – Европейски социален фонд
ЗРАСРБ – Закон за развитие на академичния състав в Република България
ИГ – изследователска група
ИИИЗк – Институт за изследване на изкуствата
КИННПОР – Културноисторическо наследство, национална памет и обществено развитие
МАНИ – Македонска академия на науките и изкуствата
М-во – министерство
МК – Министерство на културата
МОН – Министерство на образованието и науката
м-р – манастир
МФ – Международен фестивал
НАМ – Национална академична мрежа
НАН - Национална академия на науките
НАОА – Национална агенция за оценяване и акредитация
НАТФИЗ – Национална академия за театрално и филмово изкуство
НАЦИД – Национален център за информация и документация
НБУ – Нов български университет
НЖ – научно жури
НИМ – Национален исторически музей
НИРД – Научноизследователска и развойна дейност
НМА – Национална музикална академия
ННП – Национална научна програма
ННЦОКН – Национален научен център за опазване на културно наследство

Научноизследователска, учебна и финансова дейност, 2025 г.

НОИР – Наука и образование за интелигентен растеж
НС – Научен съвет
НФК – Национален фонд *Култура*
НФНИ – Национален фонд *Научни изследвания*
НФЦ – Национален филмов център
НХА – Национална художествена академия
онс – образователна и научна степен
ОП – оперативна програма
ОС – Общо събрание
ОСУ – Общо събрание на учените
ПИ – Проблеми на изкуството
ППЗРАСРБ – Правилник за прилагане на ЗРАСРБ
РАН – Румънска академия на науките
РАЦ – Регионален академичен център
ред. – редактор
РЗИ – регионална здравна инспекция
РИМ – Регионален исторически музей
сб. – сборник
СБК – Съюз на българските композитори
СО – Столична община
СП – Столична програма
сп. – списание
СУ – Софийски университет
СУБ – Съюз да учените в България
съст. – съставител
УИ – университетско издателство
УС – Управителен съвет
ФЖМК – Факултет по журналистика и масови комуникации
ФНИ – Фонд *Научни изследвания*
ЦИИПД – Център за информационна, издателска и проектна дейност
ЦО – Център за обучение
ЦФСР – Централен фонд за стратегическо развитие
ЮЗУ – Югозападен университет
BAS – Bulgarian Academy of Sciences
Ed., Edit. – Editor, Edited by
FA – Faculty of Arts
SJR – Scientific Journal Rankings
UNYT – University of New York in Tirana (Университет на Ню Йорк в Тирана)
WoS – Web of Science